

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.

Ο Σκριβωνιανός είχε στασιάσει στην Ιλλυρία εναντίον του Κλαυδίου· ο Παίτος είχε πάει με το μέρος του και, αφού σκοτώθηκε ο Σκριβωνιανός, στη Ρώμη τον οδηγούσαν σιδηροδέσμιο. Επρόκειτο να επιβιβαστεί σε πλοίο· η Αρρία παρακαλούσε τους στρατιώτες να επιβιβαστεί μαζί. Δεν το κατόρθωσε: νοίκιασε ένα ψαροκάικο και ακολούθησε το πελώριο πλοίο.

.....
Μια νύχτα δηλαδή καθόταν (μαζί) με την κόρη της αδελφής (της) σε κάποιο μικρό ιερό και περίμενε, μέχρι να ακουστεί κάποια φωνή, που να ανταποκρινόταν στο σκοπό (τους). Τελικά, η κοπέλα, κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία (ή: από τη μεγάλη διάρκεια της ορθοστασίας), ζήτησε απ' τη θεία (της) να της παραχωρήσει για λίγο τη «θέση» της. Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «Εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου». Αυτό το λόγο επιβεβαίωσε μετά από λίγο η ίδια η πραγματικότητα.

- B1. α) Σωστό
β) Λάθος
γ) Σωστό
δ) Λάθος
ε) Λάθος

B2. μετάδοση: **dabat**
ναυάγιο: **navem, naviculam**
νυχτερινός: **nocte**
απόσταση: **standi**
μητρότητα: **materteram**

Γ1. α nocte: **noctium**
sororis: **sororum**
vox: **vocum**
sede: **sedum**

Γ1. β **lacrima**
Συγκριτικός: **diutius**, υπερθετικός: **diutissime**
sicca
ea
Συγκριτικός: **ingentio(rem)(que)**, υπερθετικός: **ingentissimam(que)**
haec dicta
rei ipsius

Γ2. α orabat: **orabunt**
impetravit: **impetrabunt**
conduxit: **conducent**
secuta est: **sequentur**

Γ2. β **vicisti**
egredi
redeuntis
motu
fuisset
ascensuri fuerint
γενική: **petendi**, αφαιρετική: **petendo**
ενεστώτας: **fac**, μέλλοντας: **facito**
dicimini

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. α. **se**: είναι άμεσο αντικείμενο **στο** ρήμα «dabat» (εκφράζει άμεση αυτοπάθεια).
contra Claudium: είναι εμπρόθετος (επιρρηματικός) προσδιορισμός εναντίωσης **στο** ρήμα «moverat».
piscatoriam: είναι επιθετικός προσδιορισμός **στο** «naviculam».

standi: είναι γενική γερουνδίου σε θέση γενικής αντικειμενικής στο «mora».

paulo: είναι αφαιρετική του μέτρου – της διαφοράς στο «post».

Δ1. β. **Hoc dictum paulo post re ipsa confirmatum est.**

Δ2. α. **dum aliqua vox congruens proposito audiretur:** δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα εξάρτησης «expectabat». Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η πράξη περιγράφεται ως προσδοκία ή επιδίωξη και σε σχέση με την πρόταση εξάρτησης και δηλώνεται το υστερόχρονο. Συγκεκριμένα, με υποτακτική παρατατικού (audiretur), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (expectabat).

ut sibi paulisper loco cederet: δευτερεύουσα ουσιαστική βουλευτική πρόταση. Συντακτικά λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο του ρήματος εξάρτησης «rogavit». Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα, με υποτακτική παρατατικού (cederet), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (rogavit: ιστορικός παρακείμενος). Έχουμε ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

Δ2. β. **Caecilia dixit se libenter illi sua sede cedere.**